

er muligt at tilvejebringe, saa ogsaa konsoliderer dem paa dette Punkt ved at tilvejebringe Midler, saa at man atter kommer til at raade over en virkelig Kassebeholdning. Man kunde maaske spørge: Hvorfor saa ikke straks gøre det? Jeg skal dertil svare, at man bør se Forholdene noget an, komme længere hen i Finansaaaret for at se, hvorledes Stillingen udvikler sig, og navnlig for at se, hvilken Udsigter der er for Gennemførelsen af de Skattelovforslag, som jeg skal have den Ære at forelægge. Foreløbig er der altsaa ikke Tale om Optagelse af noget Statslaan. (Afbrydelse). Der var nogle ærede Medlemmer, der gjorde nogle Bemærkninger, som jeg ikke kunde høre, men jeg maa sige dem, at fordi man ikke anser det for udelukket, at det kan blive nødvendigt at optage et Statslaan, ligger ikke deri, at Finansministeriet i al den mellemliggende Tid agter at underhandle om Statslaan. Det anser jeg nemlig for en fuldkommen forkastelig Fremgangsmaade; der vil ikke blive underhandlet herom, hverken direkte eller indirekte, før det er givet, hvad man vil gøre i saa Henseende, og før man nøje kender det mindste Beløb, der kan være Tale om for at naa Formaålet.

Det er vist ikke noget for stærkt Udtryk, jeg bruger, naar jeg siger, at der i flere af de Taler, der er holdt ved denne Finanslovbehandling, har vist sig en umiskendelig Skadefryd over den slette Finanstilstand. Jeg forstaaer ikke rigtig, hvilket politisk Udbytte man vil have af dette, thi saa længe man ikke kan komme og sige, at der fra Regeringens Side ødsles med Midlerne, og at der bruges Penge til Formaal, som man misbilliger, saa længe er det jo en uafvendelig Nødvendighed, der er over os alle, hvis Resultater man ser, og som man ikke med nogen som helst Ret kan anvende som politisk Kampmiddel. Vi faar nu at se, naar Vinterens forskellige Forslag om Besparelseslove og om Indtægtsforøgelser fremkommer, hvor stor Villien er til at raade Bod paa den slette finansielle Tilstand, som vi alle beklager. Hvad man i ethvert Tilfælde ikke kan vente, at noget forstandigt Menneske skal lade sig narre af, er de — ja, jeg maa tillade mig at sige — lidt barnlige Betragtninger, som ikke sjældent fremsættes fra visse Sider om, hvor udmærket den finansielle Tilstand var under det radikale Styre, om, hvorledes alt løb rundt paa den skønneste Maade, og hvilken stor Kassebeholdning de efterlod, og meget andet. Grundløsheden af disse Betragtninger er allerede tilstrækkeligt belyst af forskellige ærede Talere af mit Parti, det

ærede Medlem Hr. Brorsen, det ærede Medlem Hr. N. P. Jensen, det ærede Medlem Hr. Pinholt og flere andre — det ærede Medlem Hr. Martin Hansen var ligeledes inde derpaa i en interessant Udtalelse —, saa jeg behøver ikke at komme dybt ind herpaa. Balance skaffedes jo som bekendt til Veje ved paa det nærmeste at tredoble vor Statsgæld fra før Krigen, og Kassebeholdningen viste sig meget for lille til at imødekomme de store Krav, der stilledes dels til Sønderjyllands Generhvervelse og dels til de forskellige Afviklingsforanstaltninger m. m. Hvis det blot, som det nu blev sagt, var Kulønt, det drejede sig om, var Situationen meget mindre alvorlig; det er et Forhold, som man kan komme ud over og kommer ud over. Dermed skal ikke være benægtet, at det radikale Ministerium arbejdede under overordentligt gunstige finansielle Forhold. Medens man nu maa se Indtægterne svinde i næsten katastrofal Grad selv med uforandret Bibeholdelse af Skattesatserne, saa man den Gang, at de samme Skattesatser, naar de midlertidige Love fornyedes, indbragte stedse større Indtægter paa Grund af den stærkt forøgede Skatteevne, navnlig ved Stigning af Udbyttet af Indtægts- og Formueskatten, derunder Selvskabsskatten, og af Merindtægtskatten. Det var en given Ting den Gang, at Udbyttet af Skatterne altid langt maatte overskride, hvad man maatte vente ved at se paa den nærmest forudgaaende Tids Erfaringer. Det, man skulde have gjort den Gang, var jo, medens Tid var, at blive klar over, hvad baade jeg og mange andre sagde gentagne Gange under Krigen, at Krigens Afslutning og den Afvikling, som da vilde blive nødvendig, vilde komme til at lægge stærkt Beslag paa Statskassen, baade fordi der vilde kræves meget betydelige Udgifter til denne Afvikling, og navnlig fordi Indtægterne, naar de forbigaaende glimrende Konjunkturer var forbi, vilde synke meget betydeligt — det var jo ikke svært at forudse, at der vilde komme et meget stærkt Tilbageslag. Men hvad var det, man gjorde? Man paalagde høje Skatter — ganske vist ikke saa tidligt, som man burde have gjort det, man tog ikke fat paa Luksusforbruget saa tidligt, som det havde været ønskeligt, og man forhøjede ikke Jernbanetaksterne, mens Tid var, men man paalagde dog høje og meget tyngende Skatter samtidig med, at man optog de store Statslaan; imidlertid brugte man disse Skatters Udbytte og disse Statslaan ikke til at konsolidere Stillingen med den vanskelige